

Förskola, arbetsliv & framtidstro

Foto: Publiceras med tillstånd av Nyckelpigans förskoleklass, Nyckelbergsskolan Köping

Nätverket
Entreprenörskap i skånska förskolor

Framtidstro och arbetsliv?

Tre förskolebarn sitter vid ett legobygge och börjar prata om vilka jobb de ska ha när de blir stora. Det är de olika legofigurerna som leder dem in i diskussionen. Samtalet handlar om poliser, byggarbetare, båtförare, riddare och olika seriehjältar. En vuxen lägger sig i samtalet och säger att de kan bli legotestare. Ett av barnen skiner upp och frågar ivrigt, om det verkligen är ett jobb, ett riktigt jobb, ett för vuxna?

- Jo, det finns ju de som gör alla legobitar, och så tror jag det finns de som tänker ut nya sorters bitar och de som arbetar med att tänka ut och göra alla nya ritningar och byggen, fortsätter den vuxne.
- Det låter roligast, det att tänka ut nytt, fyller barnet i.
- Tänk vilket roligt arbete, säger han efter en stund och ögonen fortsätter att tindra.

Hur pratar vi om framtiden?

Vad säger vi om arbetslivet?

Vad ger vi för bild av det som väntar barnen?

Överallt i vårt land finns det elever som gör felval inför gymnasiet, elever som hoppar av gymnasiet och ungdomar som inte kommer in på arbetsmarknaden. Det blir kostsamt för kommunerna och det påverkar den unga individen på flera olika sätt.

Vad har förskolan för uppgift i detta? Kan förskolan vara med och förebygga?

Skulle det vara förebyggande om barn tidigt får fundera över frågor som: Vem är jag?

Vad gillar jag att göra? Vilka är mina intressen?

Kan man förbereda och underbygga barnens framtida val genom att medvetet synliggöra olika yrken och prata arbetsliv i förskolan? Vilka yrken kommer barn idag i kontakt med?

Kan vi på förskolan bredda barnens syn på arbetslivet för att skapa en positiv framtidstro?

Dessa frågeställningar var utgångspunkten när **Nätverket Entreprenörskap i skånska förskolor** vid en av sina träffar brainstormade runt frågeställningen, *Hur arbetar vi för att/hur kan vi synliggöra, involvera arbetslivet och samverka med omvärlden?*

Tanken vid vår nätverksträff var att synliggöra och reflektera tillsammans, samt att inspirera varandra runt frågeställningarna. Vi fick fram många praktiska idéer och tankar, som nu sammanställts för att kanske skapa ytterligare inspiration och reflektion.

Hur arbetar ni för att/ Hur kan man involvera arbetslivet och samverka med omvärlden?

Drygt 100 post-it lappar med olika tankar och idéer skrevs. De har i efterhand grupperats och sammanställts till följande:

Att synliggöra arbetsliv och föreningsliv:

- Gå på sakletarjakt där vi letar efter olika yrken och saker som man kan arbeta med.
- Samverka med idrottsrörelsen och kulturföreningar.
- Studiebesök på alla möjliga ställen bondgård, teater, miljöstation, hunddagis, museet, kulturskola, låt barnen komma med idéer eller fånga idéer i det som barnen pratar om.
- Gör barnen aktiva i samhällsfrågor – exempelvis badhusbygge, eller andra byggen och diskussioner som är på gång i närmiljön.
- Leta upp ett bygge nära förskolan och besök detta regelbundet för att se vad som händer och vad det väcker för frågor hos barnen. Frågor som vi sen kan borra i och knyta till läroplansmålen.
- Bjud in olika yrken. Bjud in politiker.
- Gå på upptäckfärd – se vad som fångar barnens intresse.
- Cykla i närsamhället.
- Synliggöra yrken hela tiden, när vi är på biblioteket berätta att här arbetar bibliotekarien. När vi åker buss berätta att det är ett arbete att köra buss, tömma sopor, städa, måla. Ja allt vi ser.
- Vad finns det i vår närmiljö? Affärer, företag, verksamheter nära oss, Vem jobbar där?
- Låta barnen samla yrken på en vägg efterhand som vi sett dem ute i samhället/på förskolan, googla efter bilder, klipp och sätt upp.
- Koppla yrken till våra temaarbeten. Ex. vid tema vatten: simlärare, båtförare, vattenverket,
- Fråga vem som helst om vad som helst.
- Låta barnen inta de offentliga platserna oftare.
- Peka på kommunhuset och berätta vem som jobbar där.
- Leka uppfinnare – hitta nya funktioner för olika saker.
- Finns det någon "YRKES APP" att arbeta med?
- Förändra miljön och inspirera till "yrkeslekar", tillföra olika attribut som tillhör olika yrken och miljöer, sjukhus, kontor, flygplan, affär, polis, stall, med mera.
- Samarbeta med skolköket.
- Utbyte med andra länder.
- Ipad till alla.

Hur får vi kontakterna?

- Leta kontakter via näringslivet.
- Samverka med föräldrarna, låta dem vara ingången till studiebesök och kontakter.
- Ta tag i hantverkare och tjänstemän som besöker förskolan och låta dem presentera sig för barnen. Minimivån är att de berättar vad de heter och vad de ska göra på förskolan.

Framtidstro

- Prata med barnen vad de vill göra/bli.
- Göra det man tycker om.
- Lära barnen att det man inte kan just nu, kan man lära sig.
- Våga prova, prova flera gånger.
- Inga hinder.
- Framtidsdrömmar.
- Klart jag/vi kan!
- Våga bryta regler och tänka nytt.
- Bygga en egen förskola utifrån barnens tankar.
- Förmedla inställningen: Allt går.
- Våga tro, våga satsa.
- Låt barnen skruva ihop möbler och vara med och montera.
- Arbeta med händerna.
- Konstruera nya saker eller nya funktioner, saker och funktioner som inte finns idag.
- Låt barnen skapa fritt i inspirerande miljöer.
- Stärka de entreprenöriella kompetenserna.
- Förmedla framtidstro – Det finns många roliga arbeten.
- Låt barnen tro på sig själva och lär dem att det är roligt att göra det man trivs med.

Övningen avslutades med att var och en skulle välja en av de drygt ett hundra postitlapparna, en lapp som inspirerade. I smågrupper skulle vi sedan formulera en gemensam mening där innehållet/innebörden på alla våra lappar förmedlades. Vi fick viss tidsbrist, men alla grupperna lyckade få till en mening.

- Ta barnen på allvar och synliggöra dem i samhället.
- Genom att erbjuda barnen vår närmiljö och uppmuntra dem att söka kunskap visar vi dem att det inte finns några hinder.
- Vi vill tänka nytt, satsa på olika sätt att samarbeta med kulturutbud genom gamla och nya sätt.
- Välkommen till förskolan med framtidsdrömmar.

Förskolan ska inspirera barnen att utforska omvärlden.

Verksamheten ska bidra till att barnen utvecklar en förståelse för sig själva och sin omvärld.

I förskolan ska barnen möta vuxna som ser varje barns möjligheter.

Förskolan ska motverka traditionella könsmönster och könsroller.

Verksamheten ska utgå från barnens erfarenhetsvärld, intressen, motivation och drivkraft att söka kunskaper.

En positiv framtidstro ska prägla förskolans verksamhet.

Skolverket (2010) Läroplan för förskolan Lpfö98 reviderad 2010

Vid nätverksträffen i februari 2014, då denna kreativitetsövning runt arbetsliv och framtidstro gjordes deltog förskolechefer/pedagoger från följande förskolor:

Eriksgården, Jörgensgården, Lilla dag och natt, Lundegården, Juno, alla från Landskrona stad, Smedjegårdens förskola i Kristianstad, Brohus förskola och Strandängens förskola från Lomma kommun. Tångvalla förskola i Vellinge kommun, Vejbystrands förskola, Sörgårdensförskola, Löndalensförskola och Junibackens förskola från Ängelholms kommun.

Nätverket *Entreprenörskap i skånska förskolor* startades under ENTRIS 2.0 projektet av Birgitta Månsson, processledare. ENTRIS 2.0 var ett ESF-finansierat kompetensutvecklingsprojekt inom entreprenöriellt lärande, samverkan skola/arbetsliv kopplat till ett hälsoperspektiv för personal i för-grund- och gymnasieskola som bedrevs inom Kommunförbundet Skåne 2011-2013. Efter projektet fortsätter nätverkets verksamhet genom Birgittas företag Positivt Ledarskap.

Hur arbetar du/ni med att skapa framtidstro?

Sammanställningen är gjord av:

Birgitta Månsson
Positivt Ledarskap

**POSITIVT
LEDARSKAP**

www.positivtledarskap.se
positivtledarskap@swipnet.se